

ATM'ler Çalışmadığında Sigortacılık Endüstrisi Nasıl Yardımcı Olabilir

Temmuz 20, 2016 Yazarı: [PFC](#)

Siyah Kuğu

Finansal dünyada "düşünilemeyen" oldukça düzenli şekilde olur (kabaca her 7-10 yıl), ama nedense yetkililer her seferinde bu gerçekleştiğinde avlanır. Bu düşünilemeyen olayların, Nassim Taleb'in *Siyah Kuğu* kitabında isimlendirdiği bir adı da var-"siyah kuğu hadisesi":

- https://en.wikipedia.org/wiki/Nassim_Nicholas_Taleb
- https://en.wikipedia.org/wiki/Black_swan_theory

Buna rağmen bu hadiselerin olmasının tahmin edilebilir olduğunu ve sadece bunların zamanının kesin olmadığını savunan da olabilir. İlk bakışta bizler için, 2007& 2008 başında, global banka endüstrisi ile ilgili problemlerin belirmeye başladığını söylemek şimdi insanlar için olağan birşeydir-fakat bundan önce, kimse bu konuda(kamuya açık olarak) endişeli görünmüyordu. "Düşemeyecek Kadar Büyük" tabiri o günlerde neredeyse hiç kullanılmıyordu-ama şimdi bu lügatımızın çok kullanılan bir tabiri oldu.

2016'ya hızlıca saracak olursak, finansal sektörde (banka, sigorta, yatırım fonu endüstrisinde-bundan sonra TBTF kısaltmasını kullanacağız bu grup için) son krizde, krize neden olan konularla ilgili, kendileriyle övünenlerin çok fazla açıklamaları oldu. Bunun bir daha olmasını garanti edecek "risk yönetimi"nin ne kadar gelişmiş olduğu konusunu tartışmak ve bununla övünmek yaygınlaştı.

Öne çıkarılan ana bir çözüm TBTF bankalarının, risk yönetimlerinin bir parçası olarak, "hayattayken zor zamanlar için hazırladıkları vasiyetleri"nin bulunması şartının yasalarla getirilmesi oldu. Bunun sebebi -gerçek bir krizde bunlar uygulandığında- "sistemde önemli" bir kurumun iflase gittiği durumda, sözümona kötü etkiyi engelleyecekti:

http://www.shearman.com/~media/Files/NewsInsights/Publications/2012/05/Living-Will-Requirements-for-Financial-Instituti_/Files/View-full-article-Living-Will-Requirements-for-F_/FileAttachment/LivingWillRequirementsforFinancialInstitutionsFI_.pdf

Ancak, aşağıdaki makalenin öne çıkardığı gibi, risk yöneticileri hala ‘son savaşı savaşıyorlar’- ve belki de ufuktaki sistematik en büyük tehdit bile olmayan problem üzerinde uğraşıyorlar:

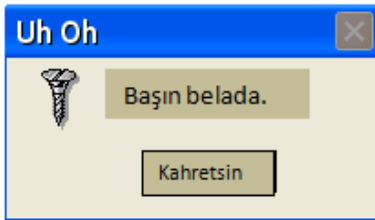
<http://www.theguardian.com/sustainable-business/2015/oct/24/cyber-attacks-could-be-bigger-threat-to-our-banking-system-than-bad-debts>

Bir şirketin Risk Yönetimi Başkanı (CRO) iseniz, patronlarınıza gerçek dünyada daha önce meydana gelmiş bir problemin önlemini aldığınızı söylemek oldukça kolaydır;bu aslında daha önce olan bir senaryoyu tekrar oynamaktır, şirketinizin bu senaryo (veya biraz daha ciddi stres içeren senaryo) ile nasıl başa çıkacağıın stres testidir ve sonrasında şirketinizin riski ne kadar iyi yönettiğini gösteren PowerPoint sunumlarını kendinizi öne çıkaracak şekilde hazırlamanızdır.

Ancak cilalanmamış gerçeğı olduğu gibi söylemek başka birşeydir:

“Her gece şirketimizin bilgi bistemleri altyapısı hakkında endişe duyarak yatıyorum. Çünkü sadece kendi şirketimizi değil tüm global ekonomiyi mahvedebiliriz. Milyonlarca dolar harcıyıp teknolojimizi güncellemek ve çok çeşitli sistemlere entegre etmek zorundayız.”

Ancak, süslenmemiş gerçeğı söylemek, kısa zamanda işsiz kalmanın kolay bir yoludur.

“Yine de çeşitli senaryolarda modellerimiz aynı sonuçta birleşir...”

Bahsettiğim senaryo ile, bir *The Guardian* makalesinde, yukarıdaki linkte, büyük bir bankada büyük bir bilgi sistemi altyapısı çöküşü ya da siber saldırının elektronik finansal sistemde geniş etkilere neden olacağı tarif ediliyor.

2008’in Eylül ayında Lehman Brothers iflasını ilan ettiğinde, sistemde önemli tek bir organizasyonun çöküşünün nasıl bir domino etkisi yarattığına şahit olduk.Ancak, yukarıda tarif edilen bir bilgi sistemi altyapısı çöküşünün aynı anda birden çok finansal organizasyonu etkilediğı durumda ne olacağını bir düşünün?

Ben, 20 yıla yakın bir süre bir sigorta uzmanı olarak çalıştım; risk yönetimi mesleğimin önemli bir bölümüydü. Makalede belirtildiğı gibi, gıcırıtılı bir bilgi sistemi altyapısı, sistemin yeterli yatırım yapılmaması nedeniyle, kademeli olarak tamamen bozulabileceğı anlamına gelir. Buna ek olarak, bu zayıflıklar, sistemin, çeşitli siber saldırı yollarıyla kolayca bozulabileceğı de

gösterir. Bu çok büyük bir sistem riskidir...Ancak geçmişte bunu ortadan kaldıracak ödenek neredeydi? Eskimiş bilgi sistemi altyapısı problemlerini belirleyecek , beyin fırtınası yapacak görev gücü nerede? En önemlisi, bu sistemik endişeleri ortadan kaldırma konusunda bu kurumları sorumlu tutacak düzenleyici uygulama nerede?

Üzülerek söylüyorum ki, problemi gerçekten çözecek arzu yoktur- sadece 'yara bandı' ödenekleri vardır ki böylece o anki yönetim rejimi altında büyük çöküşler olmasın. Kısa vadeli finansal performans için baskı, geleceğin 'tarih değiştiren hadiselerinin' planlarının çok küçük boyutta olmasını garantilemektedir.Bu özellikle, tüm bir ülkenin, kıtanın ya da tüm dünyanın ekonomisinde, birbirini tetikleyen kötü etkilerden koruyacak proaktif önlemler fikri konusunda doğrudur.

İşte bu yüzden, sadece kontrollü bir stres testi modelinin sonuçlarına dayanmaktansa gerçek dünya şartları dahilinde neyin muhtemel olabileceğini göz önüne almak gereklidir. Gerçek dünyada, bunlar hayat memmat meselesidir- sadece sayısal veriler değildir. Eğer problem genişlerse (kıta boyunca mesela) ve uzun bir süre alırsa, tam bir toplumsal çöküşe dönüşebilir.

'Risk yönetimini' tamamen topluma karşı mesleki bir sorumluluk olarak gören bir sigorta uzmanı olarak, yöneticilerin ve kanun koyucuların bu tepkisiz hallerini görmek benim için akıllara durgunluk veren bir durum. Eğitim ve öğretimimin büyük bir bölümü, varlığın korunmasının, sadece altında çalışanlarının müşterileri için değil, tüm toplum için bir bütün olarak, sosyal bir gereklilik olduğunu göstermekten ibaretti.

Finansal sistemin –sadece bir ya da iki gün gibi kısa bir süre için bile- sistematik bir çöküşünün, toplumsal servet üzerinde yıkıcı etkileri olacaktır. Bu konunun üzerine gidilmesi gerektiğine inanıyorum. Bu çerçevede, ticaretin yine de devam edebilmesi için, geniş ölçekli ve çok çabuk uygulanabilir bir çalışma yapılabilir.En azından, kritik malzeme ve servise ihtiyacı olanların ihtiyaçları bu şekilde karşılanabilir.

Eğer sigortacılık prensiplerini kullanarak, yaratıcı fakat yasal yollarla gerekli miktardaki ticareti sağlayabilirsek; hayat kurtarma ve halka zararı minimize etmek olan ana amacımızı başarmış oluruz.Ayrıca, böyle bir krizde insanlar yerine parayı öne çıkarmada ısrarcı kişiler için de dağıtım sistemini idame ettirmenin önemli finansal kazançları da vardır. Basitçe, medeniyet batarsa, yatırımınızın getirisi ne olabilir? Muhtemelen herşeyi kaybedersiniz-belki de yaşamınızı bile. Buna karşılık ticareti işleyen seviyede tutma yükü, 'yatırımınızın karından' büyük ölçüde üstün gelir.

Bu konuda şaka yollu çok şey yazılmıştır;bu senaryo gerçekleşirse, krizin kapsamına göre, faturanın ya da işveren bilançonuzun ötesinde değerlendirmek çok önemlidir. Bu makale, örtbas edilmekte olan bir sigortacılık ürününü kullanarak, zor bir süreçte toplumun iyiliği için, bu konseptin nasıl değiştirip kullanılabileceğini açıklamaktadır. Sonuçta finansal sistem insanlara hizmet etmelidir-insanlar ona değil.

Kutunun Dışında Düşünmek

Aşağıdaki makalede, birden çok kuruma yapılan bir saldırı, detayları ve çözüm teklifleri ile beraber bir regülatör tarafından tartışılıp ortaya konmuş. Ancak, bu makale 2015 Şubatında yayınlandığından beri bu konuda önemli yasal girişimler yapılmamış görünüyor:

<http://www.usatoday.com/story/money/business/2015/02/25/lawsky-goldman-sachs-banks/23995979/>

Bu endişe verici durum aşağıdaki makalenin gösterdiği gibi sadece ABD için geçerli değildir. Aynı şekilde bu makalenin de yayınlandığı tarihten bu yana hiçbir büyük girişim yapılmamıştır:

<http://pubdocs.worldbank.org/pubdocs/publicdoc/2015/5/285251432913965615/Cyber-Preparedness-Seminar-Working-Paper-May-2015.pdf>

2015 Mayıs Siber Hazırlık Semineri Makalesi

Bu noktada, burada bilgi sistemleri risklerinin sadece daha çok ‘kendini rapor’ ve ‘kendini yönetme’ sine olan güven tartışıldı. Herkesi kapsayacak bir kriz durumunda buna karşı bir eylem planına dair hiçbir yenilikçi plan değerlendirilmedi.

Teklif ettiğim çözüm sıkı yönetim uygulamaktan daha kolay, halk için daha güvenli, ve karar verecek taraflar arasında çabuk ve barışçıl bir uzlaşmaya varılırsa eninde sonunda uygulandığı büyük ölçüde daha ucuz olabilir. Silahlara, sokağa çıkma yasaklarına, ordu istihkakına dayanmaz. Aksine, toplumun her kesiminin işbirliğine dayanır ve “İş Kesintisi Sigortası(BII)” denilen mülkiyet ve kaza kapsamına girer. Ancak kapsamı bu poliçelerde genel olarak kapsanandan –ki aşağıda bunun nedenleri ortaya çıkacak- çok daha geniştir. BII konusunda ön bilgi almak için lütfen aşağıdaki linklerdeki makaleleri okuyunuz:

- http://www.propertycasualty360.com/2009/12/03/lost-business-income-101?page_all=1&slreturn=1466738214
- http://www.nieinsurance.com/loss_of_business_income.html
- <https://www.irmi.com/articles/expert-commentary/business-income-losses-three-column-approach>

Ayrıca aşağıdaki makaleler; olası sivil otorite tarafından yetkilendirilmiş eylemler, yargısal yetki alanları arasında işbirliği, ve daha sonra sigortacılık endüstrisinin toplumdaki rolü ile ilgili bilgiler veriyor:

- <https://www.marsh.com/us/insights/research/business-insurance.html>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Business_interruption_insurance
- http://www.insurancecompact.org/documents/member_resources_gao_response.pdf
- <https://www.ciab.com/uploadedfiles/resources/roleofinsint.pdf>

Yukarıdaki linklerde üzerinden geçilmesi gereken çok fazla bilgi var. Özetle, “Sigortacılık endüstrisi modern ekonomi sisteminde ticaret için hayati önem taşır ve toplumun iyiliği için hizmet etme sorumluluğu vardır” tezini savunmak birincil amacıyla sunulmuşlardır.

Bunun çok açık bir sonucu şudur ki sigortacılar ‘düşünilemeyen’ olduğunda genellikle sorumlu tutulur-direk finansal kayıp yoluyla ya da dolaylı yönden önemli kayıpları ödemekten kaçındıklarında ise itibarlarının kaybı yoluyla (“O sigortacıya gitme, hakkını ödemiıyorlar”). Ayrıca finansal sistem global olarak sadece birkaç gün bile çalışmasa, bunun uzun vadeli etkileri neler olur? Bu sistemler tekrar çalıştığında, global bir depresyon nihai sonuç olabilir. Hatta, tüm finansal sektör – dünya ekonomisini krizden çıkaracak kaynakları bağlarken- iflaslarla, birleşme/satın almalarla (Geithner’in 2008 Martında Bear Stearns & J.P. Morgan ile “ani evliliği”nde olduğu gibi), davalarla karışabilir.

Elektronik finansal sistemdeki bu muhtemel geniş kapsamlı altyapı eksikliklerini gözönüne aldığımızda, belki de “kutunun dışında” düşünmek tam bir sosyal çöküntü yaşamaya göre daha iyi bir alternatiftir?

Bir sonraki bölümde bagel & iş kesintisi sigortasının nasıl dünyayı krizden kurtarabileceğini göreceğiz.

**“ Düşünceleriniz İçin Bir Sent,Dürüstlüğünüz İçin Bir Bagel
(Tercümandan Not: Bagel, simite benzeyen yandaki gibi ortası delik hamurdan yapılan bir yiyecektir)”**

2005’te, mikroekonomi ile ilgili geleneksel bilimi alt üst eden *Freakonomics* isimli kitap yayınlandı. Paul Feldman’ı, lakabıyla “Bagel Adamı”nı öne çıkaran dikkat çeken bir hikaye, tüketicilerin aklına yeni bir anlayış getirdi.

Aşağıdaki linkler Feldman’in ekonomi deneyinin sonuçlarını detaylı şekilde anlatmaktadır.

- <http://understandingcriminology.pbworks.com/f/bagel+story.doc>

- <https://www.youtube.com/watch?v=WIZtBlvIL9A>

Deney, bir onur-sisteminde, toplanan alacakların yüzdesinde insanların ne kadar ‘dürüst’ olduğunu gösterdi. Her gün Paul Fledman, bagel ve ödemeleri toplamak için tahta bir kutu getirdi ve öğlen civarı ücret kutusunu almak için geri döndü. Doğal olarak kutuda ücretin %100’ü yoktu. Ancak, %87 ya da daha yukarısında bir oranda ödeme mevcuttu. Yukarıdaki YouTube videosunda 1:37 zaman işaretinden itibaren, Fledman 11 Eylül’ü takiben ödemelerin %2 oranında arttığını ve en az 3-4 yıl daha, kitabın basımına kadar bu yüksek seviyede kaldığını gösteriyor.

Bu durum, sadece aynı gün ödemeleri ile (4-6 saat içinde) bir onur sistemi kullanılarak ve ek %11-%13’lük bölümün toplanması için birden çok girişim yapmak için zaman harcanmayarak başarıldı. Onun için yeterli seviyede para kazanmak için, sadece fiyatı %13’lük oranda arttırmak yeterliydi.

Ödemeleri toplama oranını etkileyen bazı önemli etkenler şunlar:

- Toplumun soke eden, 11 Eylül gibi (geçici) bir olay ödeme oranını arttırdı.
- Daha küçük ofisler (çalışan sayısına göre) daha fazla oranda ödeme yaptı.
- Daha yüksek maaş ödenen yönetici gibi çalışanların daha düşük ödeme oranı vardı.
- Kötü hava daha düşük ödeme oranlarına, sezon dışı iyi hava ise bazalınan fiyata göre yükselen ödeme oranlarına neden olma eğilimindeydi.
- Tatilleri ölçü alacak olursak, kişisel stres seviyesinde göreceli düşüşlerde ödeme oranının arttığı gözlemlendi. Bu Anma Günü ve İşçi Bayramı gibi ‘uzun haftasonlarında’ belirgindi. Bunun aksine, Şükran Günü ve Kristmas gibi tatiller daha düşük ödeme oranlarına neden oldu.
- İnsanlar ödemede sorumlu tutulduklarını algıladıklarında (yukarıdaki bagel olmayan YouTube videosundaki gibi), önemli ölçüde ödüyorlardı. Bu çiftçilerin caydırıcı olarak korkuluk kullanmalarına benziyordu.

Bu son derece alakalı bir bilgi, çünkü şimdi şunlara sahibiz:

- Perakendecilerin ve toptancıların kapılarını açık tutmak adına, güvenlerini arttırmabilecek potansiyel geçici bir çözümümüz var. Bu, BII kapsama prensiplerini kullanarak, ticaretin adil ve yasal bir şekilde tekrar başlatılma yöntemi olarak, üçüncü bir ‘son çare ödeyeni’ sisteminin çok büyük ve kapsamlı şekilde geliştirilmesi olabilir. *(Yazarın yorumu: ‘üçüncü parti ödeyeni’ ihtimali gibi sayısız ihtimaller vardır. Bu makale için kabul ettiğimiz, bu arka destek mekanizması için ödeneğin kaynakları yetki yerine göre değişecektir ve sivil yetkililerce sıkı yönetime ihtiyaç duymaksızın uygulanacak ve uygulanacaktır.)*
- Bu geçici çözümü finansal ve lojistik olarak kısa sürede ve geniş alanda uygulanabilir yapabilecek tüketici davranışı açısından anahtar bilgi .

Tarif ettiğim altyapı çöküşü senaryosunda, elektronik finansal sistem günler ya da hatta haftalar süren bir süre çalışmayacak olabilir. Bu daha uzun zaman büyük ihtimalle tüketici davranışını değiştirecek olsa da, alım zamanında ödeme yerine onur sisteminin kullanılması insanların büyük çoğunluğunun yerinde ve muhtemel alımlar yapması anlamına gelir. Daha uzun süren bu durum,

ödeme yapmayan kişilerle bağlantıya geçmek için daha fazla girişimde bulunmak için kullanılabilir-ki böylece nihai müşteri ödeme oranını arttırabiliriz.

Hızlı ve geniş çaplı uygulama, ana finansal işlemin dokümanı olan faturanın bir çeşit geçici senet olarak kullanılması şeklinde olacaktır:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Scrip>

[Degisime Hazirlanan Ekibinden Not: Bu linkte kullanabileceğiniz taslak bir senet öneriyoruz: <http://tr.communityleadersbrief.org/2015/10/19/ureticiler-distributorler-ve-temel-urun-perakendecileri-icin-bir-is-surekliligi-plani/>. Bu geçici enerji gridi ve iletişim kesintilerinde yararlı olabilir. Ödenemeyen durumlarda hakkını geri almada kullanılabilir.

Koordineli fakat hızlı bir şekilde; sivil otorite, yerel işyeri liderleri, ve yerel politikacılar tarafından yaygın bir şekilde uygulanabilir bu sistemi şimdi detaylarıyla açıklayalım.

Senet Olarak Fatura Sistemi Nasıl Çalışır

Bu bölüm; perakendeciler, toptancılar ve diğer tüm ticaret şekilleri için mal ve servis karşılığında belli yetki alanında para birimi olarak kabul edilebilecek ödemenin bireysel işlemlerini yöneten ana prensipleri açıklamaktadır. Bunun *tataki-dai* (Tercümandan Not: Bu bir Japon prensibidir. Buna göre bir soruna %80 çözüm olabilecek konular sunulur ve %20 üzerinde tartışılır ve sonunda bunun tam bir teklif olarak sunulmasına karar verilir ya da fikir çöpe atılır) ya da “saman adam” (Tercümandan Not: Yani yıkılabilir ya da değiştirilebilir bir fikir) olarak sunulmuştur. Ana konseptlerin geliştirilmesi ve bunların değiştirilmesi, yetki alanında barışçıl ve adil bir şekilde ticaretin devamının sağlanmasına katkıda bulunduğu sürece desteklenir.

Uygulama için Fikirler – Perakendeciler

- ” Ödeme Modu”nu nakit olarak girin.

- Faturanın iki kopyasını çıkarın. Bunlar, elektronik finansal sistem tekrar çalışmaya başladığında tüketicinin satıcıya olan borcunu ödeyeceğinin belgesi olarak kullanılacak.
- Alıcı faturanın iki kopyasını da imzalayıp, tarihi belirtmelidir. Kasiyer de fatura tarihine paraf atmalıdır.
- \$50 dolar gibi belli bir meblağın üzerindeki satın almalarda, alıcı ev adresi, telefon numarası, ya da email adresi gibi kontak bilgisi vermek zorundadır.
- Toplanamayan tüm meblağlar mevcut “İş Kesintisi Sigortası(BII)” kapsamında talep edilebilir.Eğer bu meblağın sigortadan alımı ticaret poliçesindeki şartlardan dolayı sağlanamıyorsa, üçüncü bir taraftan tazminat yoluyla alıma gidilebilir (Bu konuda yukarıda yazarın yorumuzu okuyunuz).
- Mevcut müşterilerle olan online işlemler: Müşteri ve satıcı arasında önceden gelen bir ilişkinin olduğu durumlarda, elektronik ödeme transferleri finansal sistem çalışmaya başladığında yapılabilir. Başka bir deyişle, herşey normal şekilde, hiçbir problem yokmuş gibi gelişebilir, çünkü banka hesabı ve kredi kartı bilgileri taraflarda zaten mevcuttur.
- Yeni müşterilerle olan online işlemler: Yeni online müşterilerin alımlarını işleme tabi tutmak ve hesap bilgilerini doğrulamak, elektronik finansal sistemler çalışmıyorken bankalar da kapalı olursa, imkansıza yakın olacağından zor olacaktır. Eğer bankalar “dondurulmuş” müşteri hesaplarına erişim için açık olursa, satıcı için yeni müşteri bilgisini banka müşteri hizmetleri ile kontrol etmek mümkün olabilir.

Toptancılar ve Diğer İşyerleri Arasındaki İşlemler İçin Uygulanabilecek Fikirler

- Bunların uygulanması biraz daha kolay olacaktır. Çünkü tüm alımlar “ödenbilir hesaplar” üzerinden normal işleme tabi tutulabilir ve satılan tüm mallar ve sağlanan servis “alacak hesapları” üzerinden normal şekilde işleme tabi tutulabilir. Satış, kredi ve tüm işlemlerin mali uzlaşmasının uzantısı olarak elektronik finansal sistemler tekrar çalışmaya başladığında meydana gelebilir. Her şirket, kredi onayı ve diğer lojistik hususlarda ve karşı tarafla olan işlemlerde ve onlarla iletişimde gerekli belgelerle ilgili, kendi politika stratejisini belirleyebilir.
- Nakit akışı problemlerinden dolayı oluşabilecek iflas veya borç ödeyememe ile ilgili geçici bir borçların ertelenmesi durumu, burada önemli bir husus olacaktır. Sistemlerin kapalı olduğu süreçte olan tüm işlemler muameleye tabi tutulup, ödemeler tüketiciden alınana, ticari kesinti sigortasından, ya da üçüncü bir taraftan ödeme/tazminatlar teslim alınana kadar tüm işyerlerinin açık kalmaya zorlanması gerekir. Sadece tüm bu işlemler bittiğinde iflas ya da borç ödeyememe durumu ilanı gerçekleşip, normal yasal ve finansal takibata alınabilir.

Genel Koordinasyon ve Uygulamaya İlişkin Hususlar

Anahtar Kişiler (Buradaki sıraya rağmen hepsi hayati önem taşır.)

- Vali(Belediye Başkanı)
- Yasama Organı (Şehir Konseyi)

- Ticaret Odası
- Sigorta Düzenleyici Kurumlar (Örneğin: U.S.> NAIC & Devlet Sigorta Komiserleri; Kanada> OSFI; İngiltere> FSA; EU> Avrupa Komisyonu; Avustralya> APR)
- Kamu Hizmeti Yapan Kurumlar
- Not – Dağıtım sistemlerini çalışır durumda tutmaya özellikle adanmış olmasa da, yerel kolluk kuvvetleri ve Jandarma, ihtiyaç olduğunda, kritik erzak konvoylarına ya da su, yiyecek ve ilaç dağıtımına kılavuzluk için yardımcı olabilir. Bu organların düşük profilde olmaları, böyle bir krizde oluşabilecek sıkı yönetim ile ilgili endişeleri ortadan kaldıracaktır.

Acil İhtiyaç Duyulacak Kaynaklar

- Satıcılarda ek kasiyerler
- Müşteriler ile iyi iletişime yardım edebilecek nazik çalışanlar (Ki alıcılar mutlu ayrılış ve kriz sonunda bir vatandaşlık görevi olarak ödemesini yapsın)
- Geçici Muhasebeci Personel
- Kamu Hizmetleri Duyuruları her türlü medyadan yapılacaktır
- Herkesin anlayabileceği bir dilde durumu açıklayınız.
- İnsanları kişi ve iş yeri olarak onlardan neye ihtiyaç olduğu konusunda eğitiniz
- İş yerlerini uzun ödeme kuyruklarını azaltmak için ek personel almaları konusunda yönlendiriniz
- Yaşlıların ve engellilerin evlerinde durumlarının kontrolü ve muhitinizde suç için caydırıcı bekçi gruplarında çalışabilecek gönüllüler isteyiniz.
- İş yerlerinin büyük fiyat artışı yapmalarını engellemek için toplumu gözlem yapması için uyarınız. (Bir fikir- fatura senedi ile ödeyenlerin ödeyeceği meblağı %5-10 gibi arttırıp, nakit para ya da gümüş vb gibi ödeyenlere %5 indirim yapılması gibi)
- Hayırseverliği, takas yapma toplantılarını, sokaklarda ikinci el pazarlarını ve kişiden kişiye direk ticaret ve takası, ihtiyaçların kritik şekilde lazım olduğu zamanda karşılanmasını sağlamak için teşvik ediniz.

Uzun Vadede İhtiyaç Duyulacak Kaynaklar

- Sigorta poliçelerini gözden geçirip işleme tabi tutabilecek tecrübeli kişiler
- Sigorta başvurularının meşruiyetini inceleyebilecek adli muhasebeciler
- Geçici muhasebeci personel
- Rapor edilen çok büyük fiyat arttırma durumlarını inceleyebilecek artan denetim ve gözlemcilik.
- Finansal sistemin çalışmamasından dolayı belli tarafların zarara neden olduğu görülürse; yerel yönetimin, iş yerlerinin, ya da kişilerin finansal kayıplarının karşılanması için tazminat aramaları ve halefiyet taleb etmelerine başlanabilir. Çok fazla insanın madur durumda kaldığı davalarda, kişilerin zararını karşılayabilmesi için tazminat ödeneği fonları yaratılabilir. Böyle bir durumda bu paranın dağıtımını denetleyecek dürüst insanlara ihtiyaç duyulacaktır.

Son Düşünceler

Bu makale eşi görülmemiş ve bilgi sistemlerinin çöküşü ya da siber saldırı ile oluşan felç edici geniş bir finansal kriz senaryosunu tarif etmektedir. Yukarıda sayılan eylemler basit bir planı göstermektedir. Değişen bölge, kültür, yasal sistem veya burada tartışılmayan başka durumları göz önüne aldığımızda, bu planın değiştirilmesi gerekeceğine neredeyse eminim.

Bu makalenin ana fikri buradaki senaryonun aşılabilir bir problem olmadığını vurgulamaktır. Meydana gelebilecek olaylara önceden hazırlıklı olabilmek çok önemlidir. Toplum liderleri ve işyeri sahiplerince hemen güven verici bir hava yaratılmalı, uygulanabilir çözümlerin geliştirilmesine dair anlaşmalar yapılmalı, medyada bunlar açık şekilde duyurulmalı, ve toplumun güveni hızlı şekilde sağlanıp korunmalıdır. Bu yapıldığında kanun ve düzeni sağlamaya çalışmak yerine, kaynaklar malların ve servisin insanlara dağıtımında kullanılabilir ve sosyal huzursuzluk minimuma indirilebilir. Halkı ilk 48-72 saat boyunca sakin tutabilmek, sistemlerin çalışmaya başlamasına kadar geçecek daha uzun sürelerde de sürecin daha pürüzsüz şekilde geçmesini sağlayacaktır.